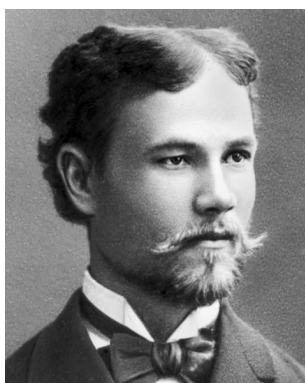

М. І. Головащенко

Мишуга Олександр Пилипович

МИШУГА Олександр Пилипович (псевд. – Філіппі-Мишуга; 07 (19). 06. 1853, с. Новий Витків, нині Радехів. р-ну Львів. обл. – 09. 03. 1922, м. Фрайбург, Німеччина, похов. у рідному селі) – співак (ліричний тенор), педагог, меценат. Від 1868 навч. у дяків. школі при соборі св. Юра, згодом – в учител. семінарії, закін. Консерваторію Галиц. муз. товариства (1881, кл. В. Висоцького; усі – Львів), Мілан. консерваторію (Італія, 1883; кл. М. Джованні). Дебютував 1880 у Львові як учасник постановки фрагментів опери С. Монюшка «Страшний двір», 1883 – у м. Форлі (Італія) в опері Ф. Флотова «Марта». 1884–85 – соліст Великого театру у Варшаві, 1895–96 – Київ., 1900–01 – Львів. опер. театрів. 1900 брав участь у відкритті Міського театру у Львові, виконав гол. партію у виставі «Янек» В. Желенського, написану спеціально для нього. М. – видатний представник італ. школи бельканто, виконав. майстерність якого відзначалася високою муз. культурою, вираз. фразуванням, яскравим драм. талантом. Із великим успіхом виступав на гол. сценах Мілана, Варшави, Кракова, Відня, Лондона, Берліна, Стокгольма, Парижа, С.-Петербурга, Києва та ін. 1905–10 викладав у Київ. муз.-драм. школі М. Лисенка, 1911–14 – Варшав. муз. інституті, 1914–19 – школі співу в Римі, від 1919 – у влас. муз. школі в Стокгольмі. Серед учнів – Є. Бандровська-Турська, М. Гребінецька, М. Донець-Тессейр, Я. Королевич-Вайдова, О. Любич-Парахоняк, М. Микиша, С. Мирович. Брав участь у Шевченків. концертах у Станіславі (нині Івано-Франківськ), Львові, Кракові (нині Польща), Києві, Харкові, Чернігові, Полтаві, Тернополі. 1906 відвідав Чернечу гору в м. Канів (Київ. губ., нині Черкас. обл.). У концертах виконував солоспіви укр. композиторів на сл. Т. Шевченка: «Мені однаково», «Огні горять», «Думка» («За думою дума роєм вилітає») М. Лисенка, «Наша доля» А. Вахнянина, «Заповіт» Г. Гладкого. Мав фонд. записи на грамплатівках. Фінансував видання зб. поезій І. Франка «Зів'яле листя» (Л., 1896)

та кн. «Українське мистецтво» (Л.; К., 1913), матеріально допомагав Театрові М. Садовського у Львові, а також дит. притулкам, різним товариствам і лікарням. Наприкінці життя своє майно й кошти заповів Вищому муз. інституту у Львові, де заснував кілька стипендій для малозабезпеч. студентів. Ім'ям М. названо вулиці в Києві, Львові, Радехові, Сокалі, Червонограді (усі – Львів. обл.). У Новому Виткові створ. його музей.

Фотоілюстрації

Основні партії

Андрій («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського), Фауст, Ромео («Фауст», «Ромео і Джульєтта» Ш. Гуно), Хозе («Кармен» Ж. Бізе), Герцог, Альфред, Річард, Радамес, Манріко («Ріголетто», «Травіата», «Бал-маска-рад», «Аїда», «Трубадур» Дж. Верді), Йонтек, Стефан («Галька», «Зачарований замок» С. Монюшка), Ленський, Герман («Євгеній Онєгін», «Пікова дама» П. Чайковського), Каніо («Паяци» Р. Леонкавалло), Турідду («Сільська честь» П. Масканьї), Неморіно, Фернанд («Любовний напій», «Фаворитка» Г. Доницетті), Рауль («Гугеноти» Дж. Мейєрбера), Єлеазар («Жидівка» Ф. Галеві), Каварадоссі («Тоска» Дж. Пуччіні), Едгар («Лючія ді Ламмермур» Г. Доницетті).

Рекомендована література

1. Олександр Мишуга – мистець і людина. Л., 1938;
2. Авдєєв В. Олександр Мишуга // Мистецтво. 1956. № 5;
3. Рильсь-кий М. Олександр Мишуга // РК. 1962, 8 берез.;
4. Видатний співак Олександр Мишуга: Спогади. Л., 1964;
5. Олександр Мишуга: Спогади. Матеріали. Листи. К., 1971;
6. Білінська М. Співець добра і кра-си // Музика. 1983. № 5;
7. Людкевич С. Олександр Мишуга як артист і вчитель співу // Людкевич С. Дослідження. Статті. Рецензії. Виступи. Л., 1999. Т. 1;
8. Голо-ващенко М. Король тенорів і щедрий благодійник (До 150-річчя з дня народж. О. П. Мишуги) // Мист. обрії 2003: Альм. К., 2004;
9. Цебрій І. В. Олександр Мишуга: портрет основоположника української вокальної педагогіки в контексті сучасної вітчизняної освіти // Постметодика. 2013. № 4.

Бібліографічний опис:

Мишуга Олександр Пилипович / М. І. Головащенко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65077>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).